

בשער

ידיעות קיבוץ הזורע - ט' בטבת ה'תשפ"א - 24.12.2020

כאן גרה מהגרת דיגיטלית

8 עמוד

יעל כרמי

ענייני השעה: על תקציב קהילה,

7 עמוד

מיסים וערבות הדדית

תולדות חייו ותרגום עבודת הד"ר של

10 עמוד אליהו מעוז / יוחנן מעוז

ציוצים: ריאיון עם גבי מענית

9 עמוד

אילת ראטס

מתוך רצון לשפר, גם אם יסודם בטעות. עצם קיומו של השיח הוא חיובי, מתוכו אפשר לגבש תובנות חדשות ולצמוח כקהילה. שקט ונמנום במרחב הציבורי הם קצת חשודים בעיניי. אז בואו נמשיך לדבר, גם להתווכח, נשתדל להישאר מנומסים, אבל לא יותר מדי, בכל זאת – אנחנו במזרח התיכון, משייטים בו בתוך בועתנו הקטנה.

ובנימה אישית יותר, רציתי לספר לכם, שבין כל מאמרי הדעה, ענייני השעה, מיזם 'שלוש המשאלות', הפגנות, בחירות, קורונה ושאר הנושאים שהעסיקו אותנו מעל דפים אלה בשנתיים האחרונות, הופתעתי לגלות, שדווקא האיטימים שעסקו בתחנות חיינו כאן, הם אלה שנגעו בי במיוחד והשאירו עליי את חותמם. אני מתכוונת לאותם אירועים או ציוני דרך, החוזרים על עצמם מדי שנה בשנה ומתפרסמים בעיתון – ביבורי תינוקות חדשים בשבועות, בוגרי י"ב בקיץ, העולים לכיתה א' בסתיו, הספדים ודברי פרידה לזכר אלו שכבר לא איתנו ועוד. האירועים הללו תמיד היו ויישאר מרגשים ובלתי נשכחים עבור אלו שחווים אותם בזמן אמת, אבל בעמדת התצפית שלי כעורכת, דווקא החזרתיות שבכך, חלחלה אליי פנימה והרגשתי בתוכי את הגלגל מסתובב יחד איתם ואתכם, עם אלו שבאים ואלו שהולכים, אלו שפוסעים לראשונה בדרך הסלולה ואלו שיוצאים לדרך חדשה. להרגיש את זרם החיים והשתנות המתמדת באופן מוחשי כל-כך, זו הייתה חוויה מיוחדת שתישאר איתי, בזכותכם. יתר על כן, במסגרת הראיונות שקיימתי, זכיתי לפגוש מעט מהאנשים המיוחדים והחד-פעמיים שחיים כאן. אנשים אמיצים שחלקו איתי ואיתכם סיפור חיים מרתק, אנשים מוכשרים שהציגו בפניי את יצירותיהם וסיפרו לי על תהליך היצירה, אנשים ששיתפו אותי בגילוי לב בהתפתחות האישית שעשו במסגרת העבודה או הגשמת הייעוד שלהם ועוד רבים אחרים – כולם פתחו בפניי את סגור ליבם וסיפרו לי בכנות (שתמיד הפתיעה אותי) על חייהם ודרכם. את חלקם הגדול, כנראה שלא הייתי זוכה להכיר מקרוב אלמלא 'בשער' ואני מוקירה על כך תודה. תודה גם לכל בעלי התפקידים בקיבוץ, שמעדכנים אותנו לעיתים קרובות או רחוקות בנעשה בשטחם – איריס בתרבות, ראשי ענפים, רכזים וראשי ועדות; תודה לכותבי הטורים האישיים, ביניהם טליה גולדמן כלב, יעל כרמי, יוחנן מעוז ורענן ברקאי; לשבתאי פרידמן שמצייר ומצלם את כל היופי שסביבנו; ותודה אחרונה, חביבה ומיוחדת לצוות הנפלא של 'בשער', המתמידים מדי גיליון והופכים את העיתון הזה לאותה 'מכונה משומנת היטב' שהזכרתי בהתחלה: **ניר רענן, צוות הארכיון, אהוד דור, בועז בש מרץ, דובי זמר, דני נהב, עמוס אורן, שי מוריס ואנה אבריאל.**

לסיום, אני מאחלת הצלחה רבה להילה תורן, שנכנסת לתפקיד העורכת החל מהגיליון הבא. להתראות בשבילים ואולי לפעמים – גם מעל דפי בשער.

שלכם,

■ אילת

הרשו לי לרגע להפנות את מבטכם, מהביצה הפוליטית המאוסה שלנו אל מרחבי מערכת השמש. השבוע ציינו בחצי הכדור הצפוני את יום ההיפוך החורפי, ה-21 בדצמבר, שהוא גם היום הקצר בשנה. למרות ששיא החורף עוד לפנינו, המטוטלת למעשה כבר שינתה את כיוונה ומעתה ועד הקיץ, הימים ילכו ויתארכו והאור יגבר על החושך, בכל יום קצת יותר. כמה משונה ומופלא נברא עולמנו, דווקא כשנדמה שאוזל כוחו של האור, חל ההיפוך ומשתנה המהלך. אמנם קשה להבחין בכך, אבל השינוי כבר כאן. בצירוף מקרים קוסמי, עם סגר שלישי ובחירות רביעיות בפתח, החלו לחסן השבוע ברחבי הארץ נגד קורונה. אני מקווה שנקודת השפל הכלכלית-פוליטית שהמדינה הזו הגיעה אליה, אולי תהיה לנקודת ההיפוך שלנו. גם אם הדרך עוד ארוכה, השינוי, כך אומרים חכמים, כבר כאן.

קוראים יקרים, זהו הגיליון האחרון בעריכתי. בהזדמנות זו, אני רוצה לחלוק עמכם כמה הרהורים ותודות שעלו בי. לפני שנתיים בדיוק קיבלתי את המפתחות ל'בשער' מנעה אלבוחר. התנעתי את המכונה המשומנת הזו, בהתלהבות רבה ובכוונה לנהוג בה בכל הדרכים האפשריות. לקח קצת זמן, אני לא חפה מטעויות (לשוניות וגם אנושיות), אולי גם כמה פניות נכונות בדרך, עד שהרגשתי שהנסיעה הזו הופכת לנוחה ונינוחה. בפועל, השתדלתי לעודד ולתת במה לכותבים מקומיים מספקטרום רחב: צעירים ומבוגרים, אלו שבעד ואלו שנגד, אלו שמבקשים לספר על העבר ואלו שצופים פני עתיד. הדלת (והמיל) היו פתוחים תמיד לכל מי ששלח חומר מקורי לפרסום, בכל עניין. פחות 'זרמתי' עם חומרים 'יוראליים', שעוברים ברשתות או בווטסאפ, שלעיתים הגיעו אליי, מתוך השקפה שכל מה שמתפרסם כאן, ראוי שייכתב בידי חברי הזורע (בעבר או בהווה) או לכל הפחות יעסוק בנושא מקומי שנוגע לחיינו כאן. כי הרי בזה מדובר ובכך הייחוד של 'בשער' – עשייה שכל כולה מקומית. על כן, מעולם גם לא צנזרתי מאמר של חבר או חברה שנשלח אליי לפרסום, גם אם פה ושם הדברים היו חריפים, קשים או לא מוצדקים, בעיני חלק מהחברים. לא תמיד תמכתי באופן אישי בתוכן השנוי במחלוקת, ולא תמיד חיבבתי במיוחד את הסגנון, אבל לעניות דעתי, כל עוד הדברים אינם פוגעניים במזיד, אלא נועדו להביע את דעתו של מי מכם לגבי עניין ציבורי, הם ראויים לפרסום. וכפרפרזה לציטוט שמיוחס (בטעות) לוולטר: גם אם אינני מסכימה לאף מילה שלך, אני אגן על זכותך לומר אותה. באופן אישי, אני מעדיפה שיח מכבד, ללא עלבונות או האשמות ואם אפשר גם בלי דרמות מיותרות. אבל המציאות היא, שכשדברים נכתבים מדם ליבם של אנשים, הם בד"כ נחרצים, חריפים וכן, לפעמים גם מעוררים תרעומת. אבל זה טוב. טוב, כי הדברים נכתבים מתוך אכפתיות ודאגה,

- 4 | עדכונים מהנעשה בקיבוץ
עדכוני תרבות / איריס רפאלי
- 6 | עדכון מועדת צעירים
6 | חברים משתפים / אילן בר
6 | תודה ממשפחת זמיר
7 | ענייני השעה:
- תקציב קהילה – מיסים – ערבות הדדית ומה שביניהם
/ אביטל דור, נעה טל סולומון, עמית פלד, מירי פלד, מיכל דור ותרצה שמע
- 8 | טור אישי: כאן גרה מהגרת דיגיטלית / יעל כרמי
9 | ציורים – עדכונים מפינת החי:
ריאיון עם גבי מענית / אילת ראטס
- 10 | תיבת הזיכרונות:
תולדות חייו ותרגום עבודת הד"ר של אליהו מעוז / יוחנן מעוז
- 12 | שביליסטים – יומן מסע / ניר רענן
13 | תרבות ופנאי
פינת התובנה / בועז בש מרץ'
קווים לדמות / שבתאי פרידמן
טיפת מיתולוגיה / אהוד דור
- 14 | לקראת שבת
פרשות השבועיים / דובי זמר
אחרי הכל שיר
סוף פסוק
- 16 | שו"ת – תרצה שמע / דני נהב

הגהה

עמוס אורן

תמונת שער

בלוט נובט: יעל משה-קמה

הפצה

שי מוריס, רינה רשקוב

השתתפו בגיליון זה

איריס רפאלי, ועדת צעירים, אילן בר,
משפחת זמיר, אביטל דור, נעה טל סולומון,
עמית פלד, מירי פלד, מיכל דור, תרצה שמע,
יעל כרמי, יוחנן מעוז, ניר רענן, בועז בש מרץ',
שבתאי פרידמן, אהוד דור, דובי זמר, דני נהב
ואילת ראטס.

מערכת בשער

עריכה ועיצוב

אילת ראטס

טלפון

050-7450642

דוא"ל

bashaar.hazorea@gmail.com

תכלה שנה וקורונותיה...

אז מה היה לנו בכל זאת:

חנוכה

אמנם הייתה תוכנית עמוסה ומגוונת, עם דגש של הצעירים והנוער למען הותיקים... אך בשל הבידודים הרבים נאלצתי לעשות אלתורים ושינויים:

נר ראשון עם שרה'לה שרון נדחה, וננסה לקיימו כשיתאפשר.

התחלנו מסורת מקסימה בסוכות, והמשכנו אותה לחנוכה – **'משהו קטן וטוב לחנוכה'**, שריכזה בהרבה רגישות ואהבה **שני נהב**. המיזם יצא לדרך עם משפחות מהקיבוץ שנענו לאתגר, הכינו והביאו לותיקים, שימחו וריגשו אותם ועל כך תודה גדולה! אלו המתנדבות והמתנדבים: **דנה אלואו, שרון כהן, וישווה (שי) איינהורן, אסתי ומנשה הזארי, מיכל ואבישי כפרי, אורן ויונת אבריאל, הגר ראובני, אמנון והלית שלייסנר, דני וגליה נהב, שלומית ושבתאי פרידמן, פלורה וטיבי גנץ, יהונתן ועמית בן צבי, איה ועמיחי אנוך, ורד ואסף שני, אורנית שדמון, מעיין ואייל אופק, אופיר ואלמוג פלד, שני ויזהר נהב, ליאור (פלד) ואור ניב**. קיבלתי מהותיקים תגובות נרגשות ומפרגנות על המיזם, שמופנות למתנדבים. מקווה שמיזם זה יהפוך למסורת ארוכת שנים, שבה צעירים מתחברים למבוגרים – וזאת חוזקה של קהילה.

ילדי המרחב הבוגר היו אמורים להכין חנוכיות עם הקדשות אישיות לותיקים, ובשל הבידודים וסגירת המרחב, חילקתי לתאי הדואר של כל ילדי הזורע עד ביתה ג', ערכה להכנת חנוכיות עם מדבקות ושוקולד – כך שהיה גם מתוק וגם תעסוקה...

שידרנו בערוץ המקומי את הרצאתו המעולה של **אהוד דור** – **'מרוץ הלפיד'**, העוקבת אחר הלפיד מהתנ"ך, דרך המיתולוגיה ועד פסל החירות. **הקליקו לצפייה** (צילום ועריכה: ראומה רייליניגר). תודה גדולה לאהוד שהאיר את החג.

עפיפוניאדה – כל החומרים מוכנים, ובזמן הקרוב נמצא שבת נעימה להכין ולהטיס.

יאיר וענת ורמוט – שרים ומספרים משוררים – שירים מהקלסיקה של ילדותנו, עם קטעי סיפורים והפעלות.

עשינו זאת בשתי קפסולות עם הדלקת נרות – בקפסולה הראשונה הדליק נרות **רן יפרח**, ובקפסולה השנייה הדליקו **עמית ויהונתן בן צבי** – המון תודות. היו סופגניות, שקיות הפתעות שקיבלנו מהמועצה, סטיקלייטים והרבה שמח. ילדי הזורע שרו והראו בקיאות רבה בשירים של פעם.

'מאירים עסקים קטנים בהזורע' – על לוח המודעות תלינו פרסום של העסקים הקטנים בהזורע – כדי לכונן את הזרקור לעסקים שאולי לא בולנו מכירים. תודה גדולה **לאנה אבריאל אלקיים** שעיצבה את הלוח, ולכל אותם עסקים קטנים ששיתפו פעולה – והלוואי שעזרנו. **'נשים מאירות את מגידו'** – פרויקט של המועצה, ששודר בערוץ המקומי. נשים משפיעות במועצה, שהדליקו נר חנוכה וסיפרו על עשייתן וכיצד הן מאירות ותורמות לכלל. מהזורע נבחרה ע"י המועצה אור רפאלי, שהיא שחקנית כדורגל ומאמנת ספורט (וגם הבת שלי).

המאירה מהזורע

(מתוך עמוד הפייסבוק של המועצה)

אור רפאלי: "כדורגל זה כמו אוויר לנשימה – לתת את כל כולך למשהו, דבקות במטרה עד הסוף, להתעלם מכל רעשי הרקע של מה נהוג ומה נחשב וללכת עם החלום".

קפטנית נבחרת ישראל לנערות כבר ציינו? ועכשיו כשנעצרה (זמנית) הקריירה ואור חזרה אלינו מהולנד, היא מעבירה את כל הערכים שגדלה עליהם והידע המקצועי הלאה, והתחילה לאמן בנות בחוג כדורגל אצלנו במועצה!

בתאום איתי. **ניתן להביא את הציוד ביום ראשון אחר הצהריים לרחבת הגרנוליט, בין השעות 16:00-18:00.**

סילבסטר 2020 – אחר הצהריים יעבור בשכונות הקיבוץ רכב עם מוזיקה/ בירות/ גזוז/ נשנושים ויעשה לנו שמח, לקראת צאתה של השנה המתגרת שעברנו ולקראת השנה החדשה, שנקווה שתהיה טובה, בריאה ושמחה יותר.

יום השואה הבינלאומי – 27.1.21 – נקרין סרט בערוץ המקומי, פרטים בהמשך.

אור תנועה וצליל בואדי – יצאנו לדרך. השנה האירוע פנימי לחלוטין בשל ענייני קורונה, נכון לעכשיו. נשמח שתצטרפו אלינו עם מיציגים או כל עזרה אחרת – יש המון עבודה. מרכזת את הצוות **זיוה כהן**, וחברים בו: **דניאל אופק, גל דור, שירה שטיינר ברנה, מורן סולומון, נטע הרפז, רעי שרגאי, וישווה (שי) איינהורן, תמנע רז, ניר מרקוביץ', טיבי גנץ, אמנון מאיר ואני.**

ט"ו בשבט – יום שבת **30.1.21** – טיול 3 פסגות.

** כל האירועים כפופים להנחיות צוות צ"חי ולמזג האוויר. **

■ שבת שלום!

קול קורא - אור תנועה וצליל בוואדי 2021
במסגרת מגבלות הקורונה

אנו קוראים לכם תושבי הזורע, יוצרים/ חולמים/ הוגים/ אמנים/ מוזיקאים/ נגנים/ זמרים/ אנשי תיאטרון/ וידאו/ ריקוד/ ועוד, בקיצור- כולם!
בואו להיות חלק מהיצירה המקומית שלנו. ארוע האור יתקיים בפעם החמישית, בסביבות פברואר –מרץ 2021 זה הזמן להתחיל לעבוד. רוצים לתכנן, לעצב, להקים מיצג- דברו איתנו. רוצים לסייע למי שכבר תיכנן- דברו איתנו.

שימו לב, הפעם הארוע הוא פנימי בהחלט, לתושבי הזורע.

דברו איתנו:

תמנע רז, איריס רפאלי, שירה שטיינר(ברנה), מורן סולומון, דניאל אופק, גל דור, רעי שרגאי, שי (ויש) איינהורן, נטע הרפז, גיל עטיה, ניר מרקוביץ, טיבי גנץ, זיוה כהן.

רצינו לשמח ולחלק סופגניות בזמן הדלקת הנרות בבתיים. בבוקר ארזנו במטבח עם צוות המטבח וברק גורן את הסופגניות ואחר הצהריים יצאנו 3 צוותים חמושים בקלאבים, סופגניות והמון מוטיבציה, והסתערנו על המשימה. בצוות הראשון – **ענבר דינו, אוריה כלב ומיטל אבריאל** – נציגי הנעורים. בצוות השני – **ברק וכפיר גורן ואורי אייזנפיש** – נציגי ההורים והילדים. בצוות השלישי היו **גל אבנס וישווה (שי) איינהורן** – נציגות הצעירים ואני. חילקנו את הסופגניות לבתיים, כשבאמצע החלוקה נפתחו ארובות השמיים וגשם זלעפות ירד. לצערנו, לא הצלחנו לסיים את המשימה וישנם בתיים שלא קיבלו – ועל כך אני מתנצלת.

בשישי האחרון אירחנו את עודד צפתי – **למופע מחווה לגשש החיזור**. שעתיים פלוס של חווית הגשש והתקופה, בשפה עשירה וקולחת. תודה לכל מי שבא ובעיקר צחק, ולכל אלה שמאוד נהנו ופרגנו עם הודעות לסלולרי שלי.

מה בהמשך:

ביום ראשון ה-20.12.21 ברחבת הגרנוליט מתחת לחדר האוכל, נארח את **מתן הגדול – מופע אש וליצנות** שהיה אמור להיות בחנוכה – תרומת מחלקת התרבות של המועצה.

בשעה **15:30** יתחיל המופע הראשון, עם ילדי גן שקד וגן חצב, שיגעו עם הצוותים למופע.

בשעה **16:30** – נקיים מופע בקפסולה השנייה להורים וילדים.

אין צורך ברישום מראש.

'חיבוק עלייה' – מיזם של התנועה הקיבוצית למען העולים החדשים של 2020 מאתיופיה. המיזם כולל איסוף ציוד לימודי חדש – קלמרים, עפרונות, ילקוטים, מחברות וצעצועים חדשים או יד שניה במצב מעולה. יש אפשרות לתרום כסף וממנו נרכוש ציוד ונתרום. את כל התרומות יש להביא למשרד תרבות – מול היד השנייה,

צעירים שיצאו מהקיבוץ לדרך חדשה

רועי שחורי
גונן וייס

מסלולי צעירים 'באים והולכים' באהבה...
מברכים אתכם בנות ובנים אהובים, על דרך
משמעותית. צאו בשלום וחזרו בשלום –
מצפים לכם בבית תמיד.

צעירים שחזרו לקיבוץ

רותם סולומון
ליאור חבשוש
נעם גרופר
רון שטרית
אלון גיא

התגייסו/מתגייסים בקרוב לצה"ל

שחר חזן
נטע אבריאל
ליאם האקט
שחר תורן
נווה מרקוביץ'

השתחררו מצה"ל

עידו שמעוני
רועי שמעוני
רם בקיש
אייל פטשני (חייל מאומץ)

שמחים וגאים לברך את **יפתח אבריאל**
על סיום קורס הקצינים, מצדיעים לך!!

בהצלחה לכולם!

אוהבים את כולכם...

■ ועדת צעירים

חברים משתפים

תודה ממשפחת זמיר

ביום ב' בשבוע שעבר, התבשרנו על לכתה של איריס
האהובה. הלב כואב והשכל מתקשה להאמין.

ברצוננו לומר תודה רבה לכל קיבוץ הזורע, אשר תומך
ועוזר.

בשיחה בשביל, דרך מרק טעים וחיוך, צוות הכולבו,
מערכת הבריאות, המזכירה ומנהל הקהילה, עידו
האחראי על הדירות ועוד ועוד.

זה מרגש להיות ברגעים שבאלו חלק מקהילה רגישה
ועוטפת.

■ משפחת זמיר

נאמני בלפור – מפגינים מדי מוצ"ש.
מוזמנים להצטרף. תודה לאילן בר

תקציב קהילה – מיסים – ערבות הדדית ומה שביניהם

ערכים של מצוינות, הישגיות ועבודה מאומצת לא חשובים פחות מערך הערבות ההדדית. ערכים אלה הם שיובילו אותנו להיות קהילה משגשגת וחזקה.

ערבות הדדית היא אחריות של הקהילה כלפי כל אחד מחבריה, ושל כל אחד מחברי הקהילה כלפי הכלל. היא לא תלויה בשירותים אותם אנו מקבלים מהקהילה או ברמת הסבסוד של השירותים. היא ערך שמתקיים מדי יום בינינו והוא ימשיך להתקיים, כל עוד אנו חיים כאן ונחליט שזה ערך מרכזי עבורנו.

השתתפות הקהילה בטיפול רפואה משלימה או רכישת משקפיים, לדוגמה, אינם סממן של ערבות הדדית, אלא רק של נוחות והרגלים ישנים.

כיום ניתן לקבל את השירותים האלה דרך הקופה, בעלויות מופחתות, מסובסדות ואף בחינם.

האם ידעתם, למשל, שניתן לקבל 21 טיפולי רפואה משלימה בשנה, דרך הכללית, בעלות של 40 ש"ח לטיפול? מדובר בטיפולים ברמה גבוהה, בכמות גדולה יותר ובעלות זולה הרבה יותר מהסבסוד שאנו מקבלים מהקיבוץ כיום.

השינוי המוצע בתקציב הקהילה 2021 מיטיב עם כלל אוכלוסיית הקיבוץ ומנגד, לא רק שלא פוגע באף אחת מהשכבות, אלא מועיל ומשפר את ההכנסה הפנויה של החברים. השינוי יוביל לצריכה נבונה, לחיסכון במשאבים, לחינוך לערכים ורווחה.

אנו צריכים להביע אמון ולסמוך על הנהלת הקהילה על ידי הצבעה בעד תקציב 2021.

"שינוי הוא החוק של החיים. ואלו שמסתכלים רק על העבר או ההווה, בוודאות יפספסו את העתיד."

- ג'ון פ. קנדי

אביטל דור, נעה טל סולומון, עמית פלד, מירי פלד,
■ מיכל דור ותרצה שמע

בשנת 2014 הפך קיבוץ הזורע מקיבוץ שיתופי לקיבוץ מתחדש. בקיבוץ המתחדש מתקיימת ערבות הדדית בין החברים, הם שותפים יחד בנכסי הקיבוץ ומקיימים מערכת משותפת של חינוך, תרבות, בריאות ורווחה. בקיבוץ מתחדש החבר אחראי לפרנסתו ומחויב בתשלומי מיסים, המאפשרים לשמר את השירותים המשותפים.

קיבוץ **מתחדש**, מעצם שמו, נמצא בתנועה מתמדת. אין מדובר במצב סטטי. חלק מההתחדשות כרוכה בשיפור, התייעלות, יעילות וניהול כלכלי חכם ונכון, תוך מיצוי זכויות אזרחיות שלצערנו, לא מנוצלות היום.

הנהלת הקהילה, באופן מקצועי, יסודי ומעמיק, היטיבה לבנות תקציב קהילה, ששומר על ערכי הליבה אותם אנו בחרנו, תוך שמירה על מפרט רחב של שירותים קהילתיים, שימשיכו לשמור אותנו כקהילה ייחודית, השומרת ודואגת לכל שכבות האוכלוסייה.

אין זה סוד, שרמת המיסוי בקיבוץ הזורע גבוהה באופן חריג ומשמעותי, לעומת קיבוצים מתחדשים אחרים בתנועה הקיבוצית. רמת המיסוי אינה נחלתה של שכבה מסוימת, אלא כוללת בתוכה משפחות צעירות, אימהות חז-הוריות ופנסיונרים עובדים, שמשלמים מיסים גבוהים מדי חודש.

זאת בשעה, שבניהול נכון ותהליכי דיוק ויעול, ניתן לצמצם, **אך לא לפגוע**, ברמת השירות הניתנת לחברים.

חובה עלינו לעודד את החברים להתפתח, להתקדם, לשפר את ההכנסה החודשית וליהנות מפרי עמלם, בלי שהם יצטרכו לעשות חישובים של תשלומי מיסים.

כאן גרה מהגרת דיגיטלית / יעל כרמי

המהגרים, זקוקים שהם ייתנו לנו יד ויובילו אותנו בשבילים הדיגיטליים המסועפים.

באחת התוכניות בטלוויזיה, ריאיון שלומי שבן את חוה אלברשטיין והיא סיפרה שהיא מתגעגעת לרחוב ילדותה, לשכונה, לשכנות שקראו אחת לשנייה גב' אלברשטיין וגב' מנדלבאום, ואיך הם, הילדים, שקלטו מהר את השפה, עזרו למבוגרים שהלכו לאיבוד בארץ החדשה עם השפה הקשה ונשארו, לעד, מהגרים.

אחר כך, בשיעור על 'מידע וספרייה בחברה' שמנחה ד"ר חני חץ (כן, אמא של אורי), שהתחילה את השיעור עם 3 דקות לתרגילים לגב ולכתפיים התפוסות משעות ארוכות מול הזום, שמעתי לראשונה את המושג 'ענן מילים'. התבקשנו להתחבר לאתר ולכתוב בו מילים הקשורות לתפקודיה של הספרייה. ובכל פעם שמישהו, בביתו, כתב מילה, הענן קלט אותה, והתמלא. איזה פלא. ענן המתמלא במילים.

אני מברכת על הזמנים הדיגיטליים האלה. על הנייד, על המחשב, על הטבלט, אפילו על שימה'לה הסטרימר מתוצרת שיאומי, שעשה לי צרות. לא יכולתי לחיות בלי הרשתות החברתיות ועל כל מה שהביאו לחיי. אני מרגישה ניצחון גדול כשאני מצליחה לחבר, איזה לחבר, להגיד את המילים – כבל HDMI, ולדעת, באמת, למה הכוונה.

אני מהגרת דיגיטלית גאה, לומדת בכל יום עוד קצת את השפה, ועדיין מתפלאת כשמגיע אלי וואטסאפ מהצד השני של העולם ושואלת 'איך זה עובד הדבר הזה?'

אני מדמיינת שמעליי מרחף ענן מילים, ומדי פעם, הוא ממטיר עליי מילים יפות. ישנות וגם חדשות, והוא מצטרף לענן שהמטיר הלילה גשם על סף ביתנו.

הנה שיר נפלא של המשוררת נעם פרתום:

מְשַׁעֵשֵׁעַ עַל אֵיךְ הָעוֹלָם הַדִּיגִיטָלִי

נִוֵן וְחִמֵּס מְאֵתָנוּ אֶת כְּשׁוֹר

הַחַיִּים הַבְּסִיסי הַזֶּה – שְׁפֹת הָאֵם

הַמוֹטוֹרִית שְׁלָנוּ – הַפְּתִיבָה בְּיָד

אני יושבת מול הריבוע הקטן של הסטרימר, שנקרא לו בחיבה 'שימה'לה' מבית שיאומי, שחיברתי במו ידיי אל מאחורי הטלוויזיה – מקום בו מצטבר כל כך הרבה אבק, שמחזק את דעתי מזה שנים, שמנקים רק מה שרואים ובגובה העיניים, ושואלת את נפשי למות, או לתלות את עצמי על הוילון שצריך כבר כביסה.

מכיוון שהנטפליקס הפך לבן בית אצלנו בזמן הסגר הראשון והשני, בואכה השלישי, החלטנו להשתדרג ולהזמין עוד סטרימר אחד לחדר השינה.

מה היה רע, לו אפשר היה לחבר את הקצה הזה לקצה השני, להדליק, ללחוץ ולהתחיל בצפייה?

אבל לא, יש יותר שלבים מאשר בסולם של חשמלטור חירש, שצריך לעבור. זה בן האימייל שלך, זה לא. זה בן הנייד שלך, זה לא. ומה הסיסמה לזה ומה לזה? עברתי את כולם בהצטיינות, עד שהגעתי לשלב האחרון ונתקעתי. אחרי שקיללתי, הדלקתי מזגן וגם מאוורר, כי נהיה לי חם מכל הסיסמאות, התקשרתי, איך לא, לבנותי. אולי מהן, מהדור הצעיר, תגיע העזרה. אחת הייתה ביום כיף עם חברות, השנייה נסעה לחבר לסופ"ש, שהוא עוסק במשהו שקשור למחשבים בצבא, והם שמו אותי על ספיקר ולא הפסיקו לצחוק ולגחך, על האם הקשישה ואובדת העצות, מהצד השני של הטלפון הנייד.

בשיעור 'אוריינות מידע' שמעבירה המרצה הנהדרת זהבה סנטו, בזום כמובן, כחלק מלימודי התעודה שלי במסלול למידענות, ספרנות וניהול ידע במכללת אורנים, דיברנו על עידן המידע הדיגיטלי. זהבה אמרה את צירוף המילים 'מהגרים דיגיטליים' בניגוד למושג 'הילד הדיגיטלי'.

כמו אסימון שיורד בתא טלפון משנות ה-70 ועושה פינג, כך נקלט אצלי המושג היפה הזה – מהגרים דיגיטליים. אנחנו. אנחנו המהגרים הדיגיטליים. אנחנו, שנולדנו לפני שנות ה-80, היגרנו אל ארץ עם שפה לא ידועה. הגענו אליה עם תרמיל על הגב ובו מחברת ועט. לפעמים עיפרון ומחדד. טלפון חוגה. שעון עם מחוגים. שיח אמיתי, פנים אל פנים, במקום אימוג'ים, ופלא כללי מכל הדיגיטליות המשתנה והמסחררת.

ילדינו ונכדינו, שנולדו עם העכבר והטבלט ביד, מסתגלים לשינויים הדיגיטליים במהירות, ואילו אנחנו,

עתיד משק הילדים

בימים אלו עומד משק הילדים בפני צומת דרכים. אמנם נעשתה בו בחודשים האחרונים עבודה רבה, ביוזמתו של גבי ובעזרתם של מתנדבים רבים, אך לא מתקיימת במקום כל פעילות חינוכית-לימודית מוסדרת. השבוע הנושא הגיע לדיון ראשוני בועדת חינוך, בו עלו מעט מהאתגרים בתפעול פינת החמד הזו. בהמשך לדיון ומתוך רצון לשתף את הציבור הרחב בסוגיה, להלן ריאיון קצר שקיימתי עם גבי מענית, על עתיד פינת החי. / אילת ראטס

פחדים, עבודה, אחריות, מסוגלות, תקשורת ועוד ועוד. גם במערכת החינוך יודעים זאת, טוב ממני, רק שמשום מה, הם פונים למקורות חיצוניים: ילדי בית הספר מוסעים באוטובוס ל'חוות אדמה', מדי פעם מבקר אותם בכיתה תרפיסט בע"ח עם ארנב או נחש, הם צופים במופע של מאלף כלבים, המבצע תרגילי 'קרקס' עם כלבתו וכו'. קשה לי להבין זאת, הרי כל זאת וטוב מכך נמצא ממש כאן, אצלנו. מדוע לא להשתמש בנכס הזמין, הקרוב והנגיש העומד לרשותם?

די לצפות במבקרים הרבים במשק, המגיעים מיוזמתם בשעות אחה"צ – ילדים והוריהם, בסופ"ש במשך כל היום, משפחות מהקיבוץ ומהסביבה שנהנות מהמקום. אבל שוב – זו לא המטרה, לשם כך ישנם גני חיות או פינות ליטוף, המזמנים מפגש חד פעמי עם בע"ח. הכוונה כאן היא לשים דגש על הפעילות החינוכית הרציפה, שפינת החי מאפשרת.

למה בעצם לא מתקיימת פעילות חינוכית, במסגרת הגדרת התפקיד שלך?

אני לא מטפל מוסמך, אלא רק מתחזק. אין לי הכשרה מתאימה, לא בחינוך ולא בזואולוגיה. מטפל הוא מקצוע בעל תעודה מוכרת, המוענקת לבוגרי הכשרה מקצועית

גבי, בשנתיים האחרונות אתה אחראי על פינת החי. מה המצב כיום במשק, מבחינת תפעול המקום והפעילות החינוכית?

אכן, לפני יותר משנתיים נענית לקריאה למלא את מקומה של לוש בפינת החי, עקב מחלתה והכוונה לחסל את המשק. אמנם מגוון המינים כאן גדל ובעזרתם הגדולה של המתנדבים, ביצענו כמה שיפורים וחידושים, אבל לצערי הרב, לאורך כל התקופה הזו, לא מתקיימת כאן שום פעילות ממוסדת. לא מטעם בית הספר ולא ממערכת החינוך הבלתי פורמלי, לא הגנים ולא הפעוטונים. אין אף 'לקוח', שצורך את המשאב הייחודי, העוצמתי, החוויתי, הערכי והחינוכי הזה, שנמצא בהישג יד, ואני מצר על כך מאוד. משק החי והמפגש עם בעלי חיים הוא אמצעי, לא מטרה. אין טעם, ערך או חשיבות כלשהי בקיום המשק, אלא אם ינוצל למטרות הרבות והמגוונות שהוא מזמן והן ייעודו.

אילו יתרונות אתה רואה במפגש של הילדים עם בעלי החיים?

במפגש של פעילות מודרכת עם בעלי חיים, טמונים ומזמנים אינספור סגולות של העשרה, ערכים וחינוך, בהיבט הרגשי, חושי, ידע, חמלה, התמודדות עם

<<<

למטרות הללו, לפי הצורך. מדובר על משימות לא גדולות ורק לפעמים.

מעל לכל, אני מקווה שהפעילות החינוכית במקום תחזור להתקיים, כפי שהיה בעבר ושהמשק יפרח וישתפר, להנאת כולם. אני רוצה להביע את תודתי, לכל אותם מתנדבים שבונים, עושים, עוזרים, תומכים ומפרגנים ולכל הילדים, שבאים לבקר וליהנות מהמקום – זה הכל בשבילם.

תודה רבה לגבי, על הריאיון ובעיקר על העבודה המסורה בפינת החי. אני מצטרפת לתקווה שמשק הילדים יחזור לשרת את מטרותיו, כפי שהיה בעבר – זה תלוי בעיקר בנו. ■

ייעודית, מטעם רשות הטבע והגנים ומשרד החינוך. דרוש כאן אדם נוסף, בעל הכשרה והסמכה, שיוכל לנהל את זה, ולשם כך צריך רצון, יוזמה ושיתוף פעולה מצד מערכת החינוך.

השבוע השתתפנו כאמור, כאורחים, בדיון של ועדת חינוך בעניין פינת החי, ועלה הצורך בצוות קבוע של 'נאמנים'. האם תוכל להסביר, מה היא העזרה הדרושה לך כדי לקיים את הפעילות השוטפת במקום?

לאורך כל התקופה שאני במשק החי, אני מבקש שוב ושוב, לקיים את הדיון הזה בוועדת חינוך, באשר לגורל המשק. לאחר שנתיים של בקשות והפצרות, סוף-סוף זכיתי לכך והדיון אכן התקיים השבוע. מעבר לכך שדרוש עובד נוסף, כפי שציינתי, שיהיה אחראי על הפן החינוכי, צריך גם צוות קבוע של מתנדבים ל"משימות מיוחדות", שנדרשות מדי פעם בפעם, בעיקר משימות תחזוקה למיניהן. בגילי, לא קל להסתדר עם חלק מהעבודות הללו לבד ולא קל לחפש עזרה כל פעם מחדש. הייתי שמח מאוד, לו היו מגיעים אליי כמה מתנדבים קבועים

תיבת הזיכרונות

תולדות חייו של ד"ר אליהו מעוז (1958 – 1909) / יוחנן מעוז

מוסריים חזקים: א) דחף דתי עם דגש מיוחד על הצד האנושי-סוציאלי-מוסרי; ב) אהבת העם היהודי בקיומו (בגלות; ג) סוציאליזם מהפכני שיוביל לחיים טובים יותר.

המאפיין לפעילות התנועה היה המשך פעילותם של בוגריה, גם לאחר סיום לימודיהם באוניברסיטה. הם המשיכו במפגשים שבועיים, שבהם דנו בבעיות השעה שעמדו אז במרכז התעניינותם, כמו לימודי מקרא ויהדות, פעילות סוציאלית בקהילות היהודיות וגם השתייכות ופעילות פוליטית במפלגות שמאל. אלא שאותה שנה של הקמת התנועה, הייתה גם השנה שבה עלתה המפלגה הנאצית לשלטון בגרמניה. לכן, תוך פרק זמן קצר ביותר, נאלצה התנועה לוותר על ההזדהות עם התרבות הגרמנית ועל שאיפותיה ה'כל גרמניות', ולבחור דרך אחרת. הדרך שנבחרה הייתה הצטרפות לתנועה הציונית.

מייד עם עלייתם לשלטון, החלו הנאצים בסדרה של מעשי בריונות ופרובוקציה, שהבולט שבהם התרחש בפברואר 1933, עם שריפת הרייכסטאג

אליהו מעוז נולד כארנסט מוסבכר בעיר קאסל שבגרמניה, למשפחה יהודית-בורגנית מסורתית. הוא למד בבי"ס ממלכתי גרמני, והתגלה כתלמיד מוכשר ושקדן. במקביל לכך, השתייך כנער לתנועת נוער גרמנית-יהודית שנקראה קאמרדן (Kameraden – החברים). לאחר גמר ביה"ס התיכון, נשלח ללימודים בבית המדרש הגבוה ללימודי יהדות בברלין, במגמה להיות רב קהילתי ובמקביל, למד לימודי דוקטורט באנתרופולוגיה.

עבודת הדוקטורט, העוסקת במושג החטא של העמים הפרימיטיביים, זוכה כעת, לראשונה, לראות אור בשפה העברית (ראו מסגרת בעמוד הבא).

עם סיום לימודיו, חזר לעיר הולדתו קאסל והחל במשא ומתן על עבודה באחת הקהילות היהודיות, מתוך מגמה לעסוק בעיקר בחינוך הנוער. במקביל, המשיך בפעילותו גם בתנועת הוורקלויטה (אנשי העמל).

הוורקלויטה הוקמה בשנת 1932, אחרי שהתפצלה מתנועת הקאמרדן. המסגרת הרעיונית של התנועה הייתה מבוססת על שלושה עקרונות הומניסטיים-

במשך כשנתיים, עורך לילה של עיתון 'משמר' (לימים, 'על המשמר') ועסק בתרגום החדשות, שהגיעו בטלפרינטר, מאנגלית לעברית. עם שובו לקיבוץ, התמקצע בהנהלת החשבונות, וכן ערך במשך שנים רבות את העלון הפנימי של הקיבוץ, 'בשער'. בשנת 1955 התמנה למזכיר המוסד החינוכי במשמר העמק (לימים מוסד 'שומריה') ושירת בתפקיד זה במשך כ-12 שנים. אליהו נפטר ממחלה קשה, בטרם מלאו לו 59 שנים. ■

(בית הנבחרים) על ידי פרובוקטור מעורער בנפשו והטלת האשמה על מפלגות השמאל והקומוניסטים. אליהו השתייך למפלגה סוציאליסטית שמאלית (ס.א.פ.) ונמסר לו, שהוא נמצא ברשימה השחורה של הבריונים הנאצים, שכבר אז השתוללו ברחבי גרמניה וגם ברחובות קאסל, ולכן עדיף שיעזוב את גרמניה במהירות האפשרית.

בסוף מרץ 1933, עזב את גרמניה לשווייץ וקיבל אשרת תייר מן המנדט הבריטי בפלסטין-א"י. עם עלייתו לפלסטין, התקבל כתלמיד בסמינר למורים בבית הכרם שבירושלים וקיבל תעודת הוראה.

בסתיו 1935 הצטרף לחברי ה'וורקלויטה' שעלו ארצה והתמקמו בחזרה במחנה זמני, לקראת עלייה להתיישבות. במרץ 1936 עלתה הקבוצה על הקרקע בעמק יזרעאל, ליד המושבה יקנעם והכפרים הערביים קירי ואבו-זרייק.

אליהו הצטרף לצוות שהקים את ענף הצאן בקיבוץ ועבד בו כשש שנים. עם הצטרפותו לקיבוץ, הפך גם את החילוניות וההזדהות עם מחנה השמאל, לחלק משמעותי מהשקפתו, למרות שלא ויתר על הזדהותו העמוקה עם היהדות, במובנה ההומניסטי והליברלי.

בשנת 1942 יצא לפעילות במסגרת התנועה ושימש

על עבודת הדוקטורט של אליהו מעוז ז"ל בתרגום לעברית

לטובת הקמת הקיבוץ. לכן, יש לראות בתרגום העבודה מגרמנית לעברית ופרסומה, יד לזכרם של מייסדי הקיבוץ ולדרכם המיוחדת, יוצאת הדופן.

יזכרו ההולכים בשביליו הירוקים של הקיבוץ היום, את אלה שהקימו אותו יש מאין.

אליהו עצמו כבר לא היה בגרמניה כאשר התפרסמה העבודה, היות ונאלץ לברוח מגרמניה הנאצית בגלל איומים על חייו, כפי שעולה מסיפור חייו דלעיל.

הפקת התרגום הייתה ביוזמתם של בניו עובד ויוחנן ונכדתו אילת. מלאכת התרגום נעשתה בידי יוסי ברטל. עריכת התרגום וההקדמה למהדורה העברית נעשתה על-ידי אילת מעוז. אילת היא דוקטורנטית לאנתרופולוגיה באוניברסיטת שיקגו וממשיכת דרכו של סבה אליהו, משום שגם המחקר לעבודת הד"ר שלה, הוא בתחום האנתרופולוגיה.

חברים שמעוניינים לקבל את החוברת, מוזמנים לפנות אל עובד או יוחנן. ■

בימים אלה הסתיימה מלאכת התרגום לעברית וההפקה של עבודת הד"ר של אליהו מעוז. נושא העבודה הוא "מושג החטא אצל עמים לא מפותחים" (פרימיטיביים).

אליהו היה מראשוני הקיבוץ ונפטר בגיל צעיר, ולכן חלק גדול מהציבור אינו יודע מי היה.

עבודה זו הוגשה לאוניברסיטת ברלין בשנת 1933. פרסומה העניק לאליהו את התואר ד"ר לפילוסופיה. זאת בנוסף לתואר רב ליברלי (רפורמי), שאותו קיבל מבית הספר הגבוה למדעי היהדות בברלין.

אליהו בהחלט לא היה יוצא דופן בהשכלתו בין מייסדי קיבוץ הזורע. רבים מן המייסדים זכו בהשכלה גבוהה ובתארים אקדמאיים בתחומים שונים, כגון פילוסופיה, הוראה, חינוך, מוסיקה וכן בעריכת דין והנדסה.

זהו חלק מסיפור המהפכה האדירה שעברו המייסדים, אשר ללא יוצא מן הכלל, שינו את דרכם ותוך פרק זמן קצר ביותר הפכו לציונים, עלו לארץ, ויתרו על מקצועם האקדמי ועסקו בעבודת כפיים בחקלאות ובבניין,

קטע 40*: שן רמון – דוגמנית צמרת!

רמון 'עיר האלפקות'. בעזרת נעמה, מגלים השביליסטים את סימוני שביל ישראל, שמורידים את הכוח בירידה משגעת אל **נחל רמון**, שהיה בעבר אחראי על ניקוז המים שסחפו את השכבות הרכות, שמתחת לשכבות הקשות, ויצרו את המכתש... הצעידיה בלב המכתש רכה ונעימה, אבל לפתע, בלי סיבה, ובלי לקבל את הסכמת השביליסטים, יוצא השביל מנחל רמון בכיוון לא סביר – בחזרה אל קיר המכתש... התעלומה נפתרת כשמגיעים אל '**גבעת הפריזמות**', אתר מרתק של סלעי בזלת מרהיבי עין, שכל אחד מהם מזכיר פריזמה (לבורים כמו הח"מ, שהסתכל בגוגל: פריזמה, או מנסרה בעברית, היא מכשיר זכוכית אופטי, ששובר קרני אור לבנות לקרני אור בשלל צבעים). לא רחוק מגבעת הפריזמות נמצאת '**המנסרה**', האתר הידוע ביותר במכתש רמון. כנראה מסיבות של אגו, שביל ישראל פוסח על המנסרה, אליה מגיעים כולם ברכב, ויורד חזרה אל נחל רמון. עץ שיטה ענק באמצע הנחל זוכה לארח את הכוח לכוס תה צמחים נפלא של החבר (לשעבר) של נעמה. מכאן והלאה – כל מטר של השביל, תכליתו היא אחת: להתארגן לקראת ה-אטרקציה של היום – **שן רמון**. העלייה לשן רמון היא למעשה יציאה מהמכתש, ומכיוון שהמכתש הוא עמוק, העלייה היא קשה (מכתש הכי גדול בעולם, כבר אמרנו?). וכמה שהעלייה קשה – ככה היא יפה! קריעת התחת מסתיימת בקריאת התפעלות, אפשר לקרוא לה אפילו צעקת התפעלות, עם ההגעה אל פסגת השן. כל המכתש פרוש לרגלינו מצפון, כל הנגב פרוש לרגלינו מדרום, בעיקר **נחל נקרות**. יחד עם הקפה – **גל גדות** זה כאן! הסיבה היחידה לרדת מכאן היא השמש, שמתחילה לנטות מטה, יחד עם המדרון התלול עד מסוכן, שממתין לנו בירידה דרומה. יורדים באיטיות מול הנערים העובדים הרבים, שעולים מולנו עם חולצותיהם הכחולות, ומגיעים אל **קיר האמוניטים**. כולם מכירים את קיר מאובני הקונכיית המרתק הזה, הקרוב לכביש 40. למרבה הצער, רוב האמוניטים האלה, שזכורים לטובה עוד מטיולי תנועת השוה"צ מלפני 50 שנה, נגנבו על ידי אנשים 'טובים'. זאת השעה לעלות על הרכב, ולהיפרד מהנגב הנהדר שלנו, ומהעורכת הנפלאה של עיתון הקיבוץ שלנו, **אילת ראטס!**

קטע 40 של שביל ישראל לוקח אותנו מהזורע אל פסגת **שן רמון**, אחת מפסגות היופי העולמיות, משהו בסדר הגודל של **גל גדות**. כל מי שמעיין בשורות אלו וביקר פעם במכתש רמון, יודע שזהו המכתש הגדול מסוגו בעולם, ויודע גם יודע, שזוהי אחת הפנינים היפות והיקרות בעולם. מצד שני, מעטים בלבד זוכרים מכיתה ה' שמלפני תקופת ה-Zoom, שהסבירות לכך שהמכתש הזה נוצר מפגיעת מטאור, היא סבירות נמוכה. גם השביליסטים (לורן, אלי קטן, גיל מאייר, יוסי שמע, שפייר והח"מ) שכחו מזמן, שהמכתש נוצר מבלייה של שכבות אבן רכות שהתכסו בשכבות סלע קשות – אבל למי זה אכפת, כשמגיעים בשש בבוקר, בדיוק לפני שנה, **לבי"ס שדה מצפה רמון**, על שפת התהום המשגעת הזאת? סטייה קלה משביל ישראל תביא אתכם אל **חוות האלפקות**, חיות חמודות לא פחות מהמכתש. אבל היום אין לנו זמן לסטיות, לכן בעלת החווה, **נעמה** בת **משמר העמק**, מגיעה אל שפת המכתש, כדי לשתות איתנו כוס קפה שחור, בזמן שהנהגים (אלי ושפייר) מקפיצים מכונית אחת אל **קיר האמוניטים**, נקודת הסיום של קטע 40. הקפה של גיל נעשה משובח עוד יותר, עם קטעי רכילות מלפני 35 שנה, מכיתה י"ב ב**מוסד שומריה**, תקופה בה נעמה הייתה חברה של השביליסט לעתיד, יוסי שמע. נעמה ובעלה, ממשיך דרכו של יוסי, טיילו בדרום אמריקה, התאהבו בחיות המקומיות ואספו מכל רחבי צ'ילה 180 אלפקות, שעלו איתם ארצה במטוס מיוחד. מאז מכונה מצפה

שביליסטים בריקוד קטן של ניצחון, על פסגת שן רמון

■ בשם השביליסטים – ניר רענן

על למידה מטעויות

הדרכים השגויות:

- הימנעות מניסיון נוסף כדי לא לחוות שוב כישלון.
- חזרה מהירה על ניסיון נוסף באותה הדרך/ תפישה/ כלים/ טקטיקה "כי אני חייב להצליח".

הדרכים הנכונות:

- ניתוח הגורמים לטעות ויישום השינויים בניסיון הבא.
- חזרה מהירה על ניסיון נוסף באותה הדרך/ תפישה/ כלים/ טקטיקה, מתוך הבנה שזוהי הדרך הנכונה וסטטיסטית מתישהו זה יצליח, והמחיר לניסיונות הנוספים לא גבוה יותר מהרווח להצלחה.

על גישת Fake it until you make it

יתרונות:

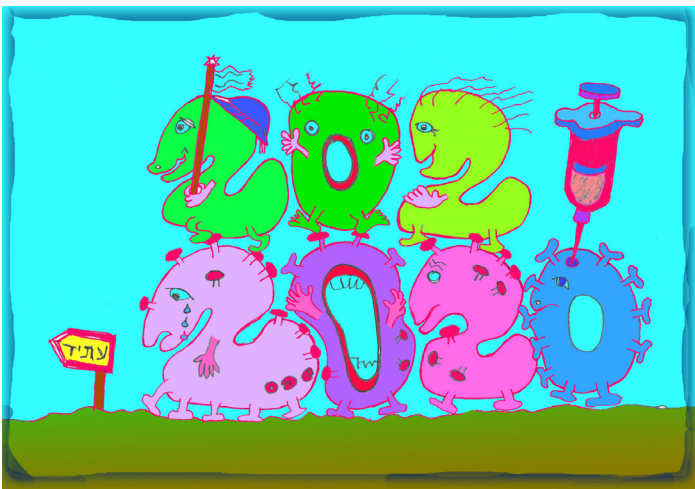
- גורם לפעולה (פרו-אקטיביות).
- מקטין בעיות של פחד/ חרדת ביצועים.
- מקטין את ההשפעה של 'תסמונת המתחזה' (תסמונת הגורמת לאדם לחשוד, כי הוא הרבה פחות מוכשר ממה שכולם חושבים עליו)

חסרונות:

- 'העיקרון הפיטרי': אדם שמקודם על בסיס הצלחתו הקודמת, יגיע בהכרח לשלב בו אין לו כישורים מספקים לתפקיד.
- אנשים בעלי יכולות שיווק עצמי/ דמגוגיה ומניפולציה, יגיעו רחוק וגבוה, ללא קשר לכישוריהם.

שבת שלום! ■

קווים לדמות

2021 מחליפה את 2020. צייר: שבתאי פרידמן

טיפת מיתולוגיה / אהוד דור

חליל פֶּאן

פֶּאן הוא אל הרועים והכרמים, אל המוזיקה הפסטוראלית וההילולות. דמותו כשל 'סְאָטִיר' לכל דבר. רגליו הן רגלי תיש, לראשו קרניים, זקן ואוזניים של תיש. כמו הסְאָטִירִים בני דמותו, אף הוא בילה את רוב ימיו ברדיפה אחר נשים ונימפות מצודדות, לסיפוק יצריו האדירים.

יום בהיר אחד הוא התאהב עד מאוד, בנימפה יפה וענוגה בשם **סִירִינְקֶס**. היא מצידה לא גילתה בו כל עניין ולא החזירה לו אהבה. פֶּאן המאוהב עד עמקי נשמתו, לא הרפה ממנה ולא פסק מלרדוף אחריה. נואשת פנתה סִירִינְקֶס לעזרת האלים, שיצילו אותה מידי, ואלה נענו לתחינותיה והפכוה לשיח קֶנָה הגדל על שפת נחל צנוע. פֶּאן המדוכדך והאבל קיצץ מהשיח קנים באורכים שונים, חיברם זה לצד זה וכך יצר את החליל הנושא את שמו: '**חליל פֶּאן**', שעליו הפליא לנגן (ראו בפינת הציור). במספר שפות נקרא חליל פֶּאן על שם הנימפה: 'סִירִינְקֶס' או 'סִירִינְקָה'.

שבת שלום (עם צלילי חליל)

אהוד דור ■

רובנס, [פרט מתוך] פֶּאן וסִירִינְקֶס, 1625

יהודה ויוסף

אחד היסודות המרכזיים בתרבות היהודית הוא קדושת התא המשפחתי.

אנו נלך באש ובמים אחרי בן/בת הזוג, נשמור על ילדינו כבבת עינינו, נאבד את כל הפרופורציות בעבור נכדינו ונקיים כמובן מאליו את מצוות כיבוד אב ואם.

אם נשאל הורה יהודי ממוצע, מה הוא מצפה מילדיו, נקבל בסבירות גבוהה את התשובה: "שיחיו בשלום זה עם זה", ותקנו אותי אם אני טועה.

ואילו ספר **בראשית**, סלע קיומנו, מציג בפנינו יחסים משפחתיים בעיתיים:

קין רוצח את **הבל** אחיו; בנות **לוט** שוכבות עם אביהן, הרות לו ואחד הבנים הוא **מואב**, שאחת מצאצאיו היא **רות**, סבתא רבתא של **דוד** המלך; **אברהם** אבינו מציג את **שרה** אשתו כאחותו, כדי שמלך מצרים ומלך גר ייהנו ממנה ללילה; **יצחק** ו**ישמעאל** בנתק (עד היום); **יעקב** ועשו – כמו חתול ועכבר; ובפרשה שלנו – אחיו של **יוסף** מפקירים אותו לחסדי הישמעאלים.

יעקב עצמו אינו איש משפחה למופת. נאמר על יעקב "וַיֵּאָהֵב גַּם-אֶת-רַחֵל מִלְּאָה". כלומר, **יעקב** העדיף את **רחל** על פני **לאה** (ולא כפי שהבדחנים מתארים את יעקב, שאהב נשים שמנות), ואת יוסף ובנימין – בני רחל – העדיף בהתאם.

פרשת וישב עוסקת בשנאה/קנאה/קצר, שבין יוסף ואחיו. יוסף נשלח ע"י יעקב לראות מה שלום אחיו, הרועים את הצאן באזור שכם (עמק דותן). הם משליכים אותו לבור ואחר כך מוכרים אותו לישמעאלים, בעצתו של יהודה:

"וַיֹּאמֶר יְהוּדָה, אֶל-אֶחָיו: מִה-בְּצַע, כִּי נִהְרַג אֶת-אֶחָינוּ, וְכָסִינוּ, אֶת-דָּמוֹ. לָכוּ וְנִמְכְּרֵנוּ לְיִשְׁמָעֵאלִים, וְיִדְנוּ אֶל-תְּהֵי-בוּ, כִּי-אֶחָינוּ בְּשָׂרֵנוּ, הוּא; וְיִשְׁמְעוּ, אֶחָיו." (בראשית ל"ז, כ"ו-כ"ז)

יהודה הוא הבן הרביעי, אך הוא מתגלה כמנהיג: אחיו מקשיבים לו ומקבלים את דעתו. זאת ועוד: למרות שהפרשות שלפנינו עוסקות בעיקר ב**יוסף** (ירידתו מצרימה, עלייתו לגדולה כפותר חלומות וכמנהל המשק הלאומי המצרי, כולל משק לשעת חירום, בשבע השנים הרעות), **יהודה** מקבל מספר הדגשים, ההופכים אותו

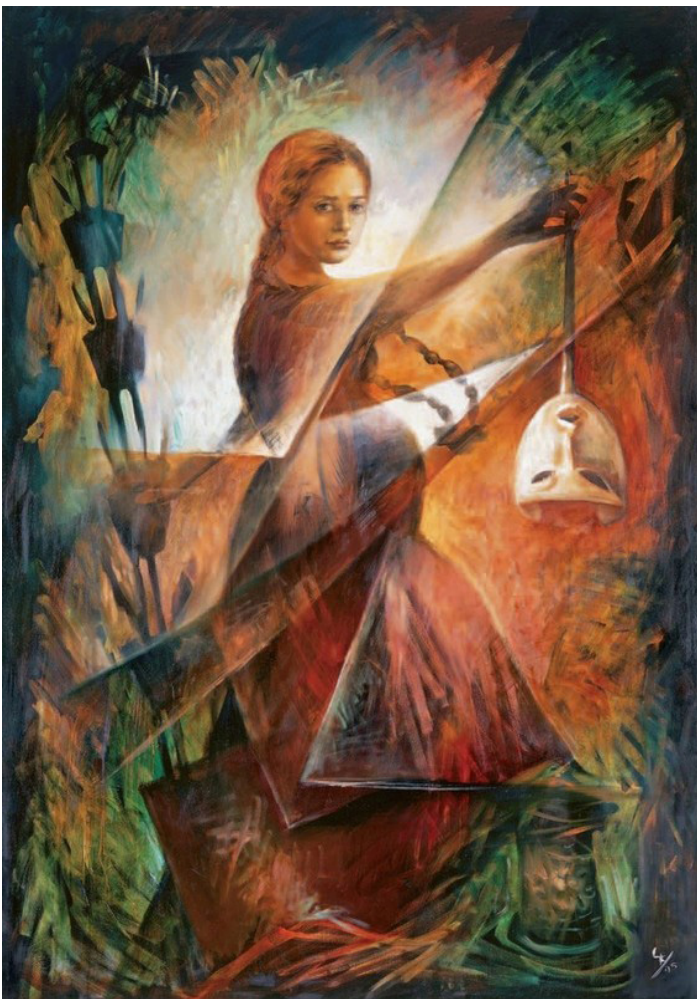
למתחרה רציני מול יוסף, על הבכורה העתידית בעם ישראל.

בתוך סיפורי יוסף, פרק שלם מוקדש לשושלת יהודה, במעשה **תמר** אשת **ער**. תמר מתאלמנת מער, בכורו של יהודה. הוא משיא אותה ל**אונן**, בנו השני, וגם הוא נפטר. יהודה מסמן את תמר כ'אישה קטלנית' ואינו נותן לה את בנו השלישי, **שלה**. תמר מערימה על **יהודה**, מתחפשת ליצאנית, שוכבת איתו ויולדת לו את **זרח** ו**פרץ**, שאחד מצאצאיו הוא **דוד** המלך.

בפרשה הזאת מתגלה יהודה כאיש ישר ואמיץ: הוא לא ידע שהזונה ששכבה איתו היא תמר. מצד שני, הוא שמע שתמר ירדה לזנות (אירוע חד פעמי, לכבודו), ולכן ציווה לשרוף אותה:

"...וַיֹּאמֶר יְהוּדָה, הוֹצִיאֵנָה וְתִשְׂרָף. הוּא מוֹצֵאת, וְהִיא שְׂלֵחָה אֶל-חַמִּיָּה לְאָמֹר, לְאִישׁ אֲשֶׁר-אֶלְהָ לּוֹ, אֲנֹכִי הָרָה; וְתֹאמְרֵי, הִכָּר-נָא--לְמִי הַחֲתָמָת וְהַפְתִּילִים וְהַמָּטָה, הָאֵלֶּה. וַיִּכַּר יְהוּדָה, וַיֹּאמֶר צְדָקָה מִמְּנִי..." (בראשית ל"ח, כ"ד-כ"ו)

העובדה שיהודה ידע להודות בטעותו ולהתוודות, מוכיחה שיהודה גבר-גבר. עומד באומץ מול האמת ולוקח אחריות על מעשיו.

תמר, מאת לידיה קוזניצקי

העימות **יהודה – יוסף** , המתגלה בפרשות אלה, הוא תחילתו של מאבק בלתי פוסק ביו שבטי יהודה וישראל, בין משיח בן יוסף ומשיח בן דוד.

יוסף הוא ילד תפנוקים שעלה לגדולה, פיקח ובבון, פותר חלומות, איש ביצוע מוכשר וכלכלן מבריק.

אנו נקראים **יהודים**, על שם **יהודה** ותכונותיו המשובחות: הוא מודה, מתודה, ישר, אמיץ, אמין – מנהיג ממש.

מקובל לחשוב, שסופרי התנ"ך הם יהודאים, ולכן מכוונים את לב הקורא לדבוק ביהודה. אני חושב שהמסר שלהם אלינו הוא: היו כמו **יהודה**, אתם ובייחוד מנהיגיכם.

ביבי, גנץ, בנט, סער וכל מי שמתיימר להנהיגנו – הבנתם את זה?!

■ שבת שלום!

בשנות הבצורת ('שבע השנים הרעות'), בני יעקב יורדים למצרים, לשבור שבר אצל יוסף המשביה. יוסף לא מתגלה לפניהם, אך דורש להביא את בנימין אליו, ובעורמה הוא מציג אותו כגנב ורוצה לאסור אותו. יהודה, שהוא גם הקורא מבינים שהוא מנהיג האחים, עומד מול יוסף ומסביר לו בלי להתבלבל, שלא ייתכן שהם יחזרו הביתה ללא בנימין, והוא מוכן למלא את מקומו ולהיאסר. יהודה ערב ליעקב על שלומו של בנימין, והוא אינו מהסס לקיים את הבטחתו כלשונה וככתבה...

בברכת יעקב לבניו בולטת מאוד הברכה ליהודה:

"יְהוּדָה, אֵתָהּ יוֹדוּךָ אֶחִיךָ--יָדָה, בְּעָרְךָ אֵיבִיךָ; יִשְׁתַּחֲוּוּ לָהּ, בְּנֵי אֵבִיךָ. גּוֹר אֶרְיָה יְהוּדָה, מִטָּרְךָ בְּנֵי עֲלִית; כָּרַע רֶבֶץ כְּאֶרְיָה וּכְלָבִיא, מִי יִקְיָמוּנוּ. לֹא-יָסוּר שִׁבְט מִיְהוּדָה, וּמַחֲקֵךָ מִבֵּין רִגְלָיו, עַד כִּי-יָבֵא שִׁילָה, וְלוֹ יָקֵהת עַמִּים. אֶסְרִי לְגַפְּן עִירָה, וְלִשְׂרָקָה בְּנֵי אֶתְנוּ; כַּכֶּסֶם בֵּיזֵן לְבָשׁוּ, וּבָדָם-עֲנָבִים סוּתָה. חֲכָלִילִי עֵינַיִם, מִיָּזֵן; וּלְבָן-שָׁנַיִם, מִחֶלֶב." (בראשית מ"ט, ח' ו"ב)

אחרי הכל שיר

בְּשַׁעַר / אברהם שלונסקי

זו אֲדוֹת הַשְּׁעוֹת. עִיר נִרְדָּמֶת תְּצוּף
בְּתֵבָה שֶׁל מִשָּׁה עֲזוּבָה בֵּין קִנֵּי-סוּף.
וְיִוֹרְדָה לְאֶטָה
דוֹמְיָה אֶל הַחוּף
עֲזוּבֵי אֶל בֵּיתָה
לְאֶסֶף.

עוֹד זָרָה הַשְּׁלוֹה לְעֵינַי אֶסוּפִי.
עוֹד הוֹמָה בְּאֶזְנוֹי הַרְשָׁרוּשׁ הַסוּפִי.
אך בְּשַׁעַר הַזֶּה
לֹא לִפְתָע נִכְנָס
וְהוּא נֵם – מִשְׁתַּאָּה
וּמִפִּיֶס.

וּבְנוֹמוּ יִדְבֵר
אִם וּבְנָה בְּשִׁמְמָה.
וְיָרֵחַ כְּחֶמֶת רִיקָה בְּצִמָּא.
אך זֹחֶלֶת הַגֶּר
וּפּוֹשְׁטֵת הַיָּד:
שְׁפַע-מִים נָגַר
מִן הַבַּד.

וְעַם בֶּקֶר יָקוּם וּבְחֻדְרוֹ הַנוֹשֵׁם
כָּל דָּבָר יִמְשָׁשׁ וַיִּכְבְּהוּ בְשֵׁם.
הַשְּׂמוֹת כֹּה בְרוּרִים
וְהַפְּלֵא נָצַב
כְּמוֹ סֵפֶר דְּבָרִים
לְפָנָיו.

וְזָרוּעַ בְּשַׁעַר הָאוֹר הַגָּנוּז,
וְחָרוֹת עָלָיו:
שַׁעַר – פִּיֶס.

סוף פסוק

”אל תבכה כי זה נגמר. חייך כי זה קרה.”

- תאודור סוס גייזל (ד"ר סוס)

10 שאלות ותשובות עם תרצה שמע

גיל: 49. מצב משפחתי: נשואה מזה 25 שנים לאורי. אימא של שחף (22), אלמוג (20), כרמל (15) וחצי) ושקד (13). ולא נשכח את הכלבים ג'וי וספנסר והחתולה קוקו. **מקצוע:** ב-3 השנים האחרונות, אני עובדת ב'אמבר' כסמנכ"לית משאבי אנוש, תוך שמסתייעת לשם כך בלימודי בעבר לתואר שני בניהול משאבי אנוש וייעוץ ארגוני, כמו גם בתואר במשפטים, אותו סיימתי ללמוד לפני שנתיים, במכללת שערי משפט. לפני עבודתי הנוכחית באמבר, ניהלתי במשך 6 שנים את השלוחה החיפאית של המכללה למנהל. בעבר היותר רחוק, עבדתי 4 שנים וחצי בחברת 'תקשוב' ולפני כן בחברת 'אשכולות חשיבה'. לפני 20 שנה, לפני שיצאתי לקריירה תעסוקתית מחוץ לקיבוץ, הייתי מנהלת אדמיניסטרטיבית באולפן הווידיאו בקיבוץ. כיום, בצד העבודה, אני מרכזת את ועדת קליטה וחברה במועצת המנהלים העסקית וליד זה מובילה, יחד עם חברים נוספים, את היוזמה של הגינה הקהילתית הנהדרת.

1 זיכרון מעניין מהילדות?

מילדותי ועד היום, יש לי חולשה לאנשים זקנים. תמיד היו לי חברות מבוגרות ממני בעשרות שנים. חייתי עם משפחתי בשכונת שבזי בעפולה עילית ואני זוכרת את עצמי בגיל 7-8, הולכת לבד מהבית לבקר נשים זקנות בשכונה. אימא שלי קראה לי 'זקנה' ולא ממש הצליחה להבין, מה אני מוצאת בביקורים אצל הנשים הזקנות האלו, אבל אותי הן ריתקו. הן נהנו משבירת שגרת הבריאות, בה היו שרויות רוב הזמן ואני נהניתי מאוד להיות במחיצתן. כילדה צעירה שאבתי מאותן נשים המון ידע וסיפורים (מרחל, למשל, למדתי לסרוג), שמלווים אותי עד היום.

2 מה הדבר האחרון שחיפשת ב'גוגל'?

"רמדאן 2021". בדקתי באינטרנט מתי חג הרמדאן בשנת 2021. כחלק מהמשימות שלי כסמנכ"לית משאבי אנוש, אני מתכננת מדי שנה את הנופש השנתי לכל 300 העובדים באמבר. בהתחשב בכך שכ-20 אחוז מהעובדים הם מהמגזר הערבי, חשוב לי שהנופש לא ייפול על החג שלהם. ולמי שמתעניין – החג יהיה בין ה-12 באפריל ל-11 במאי.

3 מהו התחביב הכי משמעותי שלך כיום?

כמעט ואין לי זמן לתחביבים מרוב עבודה, פעילות בקיבוץ, אחזקת בית וגידול ילדים. הימים עמוסים מאוד, אבל אני לא מתלוננת – אוהבת את כל מה שאני עושה. ובכל זאת, אני מצליחה בשלוש פעמים בשבוע, לעשות אימון טוב של כשלושת-רבעי שעה, בחדר הכושר הפרטי שיצרנו לנו בבית (מיתרונות הקורונה...). אפשר אם כך לומר, שזה התחביב העיקרי שאני מפנה לו זמן ומאוד נהנית מהאפשרות לפרוק ככה קצת את המתח של היום-יום ולשפר את איכות חיי.

4 מהו החטא הקטן שלך ("הגילטי-פלזר")?

ליקריץ. אני מתה על אותן סוכריות שחורות בטעם אניס. לא יכולה לעמוד בפני זה. אני יודעת שזה הזוי ומוזר, אבל חוגגת עליהן. בכלל, אני מתה על מתוקים. לשאלה האם מחזיקה בבית סוכריות ליקריץ באופן קבוע, עונה: לא מכניסים לבית 'אויבים'... לפעמים אני מתפתה לקנות בכל-בו וישר אוכלת. אוהבת להיות באמסטרדם, כי שם יש שפע של סוכריות ליקריץ ואני 'מתפרעת' עליהן שם.

5 אם היו נותנים לך שעה – היכן בעולם היית הכי רוצה להיות?

ניו-יורק. יש לי אח שחי שם עם משפחתו. עד הקורונה נסעתי לשם כל שנה. הכי הייתי רוצה להיות עכשיו בסוהו שבניו-יורק. אוהבת את בתי הקפה, החנויות והאווירה המיוחדת במקום. זה המקום האהוב עליי בעולם.

6 מהו הפספוס שלך?

אין דבר כזה! אני מרגישה שמימשיתי את כל הרצונות שלי ובחרתי נכון בכל הצמתים בהם הייתי. כשהרגשתי למשל, שאני עלולה להחמיץ את הרצון שלי ללמוד משפטים, קמתי בגיל 45 והלכתי ללמוד 3 שנים, בצד עבודה במשרה מלאה וכל שאר המחוייבויות שהיו לי. אני מרגישה שעשיתי המון והשגתי המון וממש לא פספסתי משהו חשוב בדרך.

7 משהו שאת שואפת להגשים בעתיד?

כשימלאו לי 60, בעוד 11 שנים, אסע עם אורי למספר חודשים לאוסטרליה וניו-זילנד. רק שנינו בלי הילדים. זה לא חלום אלא תוכנית סדורה, שברור לי שאגשים אותה.

8 ספרי משהו שלא יודעים עליך.

דרסתי חמור... ב-1996, כשהייתי בת 25, נסעתי יחד עם הכלבה שלי נלה ברכב GMC ספארי של מב"א, לבקר את אורי, שעשה באותם ימים מילואים בצומת תפוח. בדרך חזרה, סביב שתיים בלילה, קצת לפני צומת אולגה, כאשר אני נוסעת במהירות סבירה, פתאום חטפתי 'בום'. נלה הכלבה עפה קדימה ואחורה בתוך האוטו, אבל לי לא קרה למזלי כלום. הבנתי שנתקלתי במשהו. פחדתי מאוד וקיוויתי שרק, חס וחלילה, לא דרסתי בן-אדם. נסעתי לתחנת דלק קרובה, ניגשתי לנהג משאית וסיפרתי לו מה קרה. הוא נתן לי את הטלפון שלו (עדיין לא היה לי טלפון נייד באותם ימים) והתקשרתי לצפדיה, שאמר לי שאם הרכב נוסע, אז שאחזור בנסיעה זהירה לקיבוץ. כשהגעתי הביתה לאחר נסיעה איטית ולחוצה (גם כי ידעתי שהרכב מסוּדר לעבודה של מב"א מוקדם בבוקר) גיליתי שעל הפגוש הימני של הרכב, נותרו חתיכות בשר ודם... למחרת יפה שוהם נסעה לתל-אביב, ובאופן בלתי צפוי היא התקשרה אליי מהדרך ואמרה לי: "תרצה, יש לך דרישת שלום מהחמור שדרסת. הוא עוד שוכב פה"... לא יודעת איך היא ידעה על כך, אבל יפה כרגיל יודעת הכל, ורק לאחר השיחה איתה, הבנתי שדרסתי והרגתי חמור.

9 תכונה אחת בך, שהיית שמחה להיפרד ממנה.

פרפקציוניזם. הייתי שמחה לו יכולתי לעגל יותר פינות, להיות פחות פדנטית. [הבן אלמוג קורא מהחדר השני: "היא צריכה להבין, שלקבל 70 בבחינה זה בסדר גמור. היא ייקית מעירק"]. הייתי שמחה להיפרד מהשאיפה התמידית שהכל יהיה מושלם, הכי טוב. קצת לשחרר...

10 משהו שמטריד אותך ומשהו שאת אוהבת בהזרוע?

מפריע: קיבוץ הזרוע חוטא במשאבים שמקצה למערכת החינוך. זה לא עומד מספיק בראש סדר העדיפויות, כפי שאני חושבת שצריך להיות. אין הבנה אמיתית לכך שהילדים הם דור העתיד שלנו. בעבר, כחברה וכיו"ר ועדת חינוך, ניסיתי להשפיע על שינוי סדרי העדיפות בנידון, אך לא כל כך הצלחתי בכך.

אוהבת: אני הכי שמחה בעולם, שהחיים שלי גלגלו אותי לחיות כאן. אני אוהבת את הזרוע ברמה הפיזית – הנוף, הניו וכל הסובב אותנו, ולא פחות מכך אוהבת מאוד את תחושת השייכות לקהילה, על המגוון האנושי שיש בה. יש לי את קבוצת החברות הנהדרת שלי – 'היפות והאמיצות', וחוץ מכל זה זכיתי לחיות כאן בקרב המשפחה המדהימה של אורי – שבט שמע-סולומון, וזה משהו נפלא.

תודה לתרצה שמע, על גילוי הלב והנכונות לחשוף מעט מעצמה לכולנו. להתראות בעיתון הבא עם 'גיבור' או 'גיבורה' נוספים, שמוכנים לחשוף בפנינו מעט מרחשי, הרהורי וסודות ליבם. ובינתיים, תחשבו מה אתם הייתם עונים. ראיין: דני נהב